

IB.6220.7.2012

Decyzja
o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia

Na podstawie art. 71 ust. 1 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust 1 pkt 4, oraz art. 80, art. 82 i art. 85 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), dalej zwana ustawą ooś, a także § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b i pkt 7 oraz pkt 60 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.) w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267), dalej K.p.a., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 09.07.2012 r. (data wpływu 11.07.2012 r.) EWG Elektrownie Wiatrowe sp. z o.o. – sp. k. z siedzibą w Legnicy, ul. Okrzei 17, przekształconą następnie w EWG Elektrownie Wiatrowe sp. z o.o. S.K.A.

ustalam

**na rzecz EWG Elektrownie Wiatrowe Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka
Komandytowo – Akcyjna (w skrócie EWG Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o. S.K.A.)
środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na
budowie Zespołu elektrowni wiatrowych „Bięcino” z infrastrukturą towarzyszącą w
obrębach Bięcino i Karzniczka gm. Damnica
i jednocześnie**

I. Określam :

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie Zespołu elektrowni wiatrowych „Bięcino” z infrastrukturą towarzyszącą w obrębach Bięcino i Karzniczka gm. Damnica.

Przedmiotem przedsięwzięcia jest budowa zespołu elektrowni wiatrowych, składającego się z następujących, podstawowych elementów:

- a) maksymalnie 13 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 39 MW, moc pojedynczej elektrowni wiatrowej do 3 MW każda, posadowionych na żelbetonowych fundamentach i wyposażonych w platformy montażowe o utwardzonej nawierzchni,
- b) drogi dojazdowe łączące elektrownie wiatrowe z drogami publicznymi,

- c) przebudowywane drogi leśne, gminne, powiatowe i wojewódzkie oraz zjazdy z tych dróg,
- d) stacja elektroenergetyczna GPO >Bięcino< SN/110 kV wraz z niezbędnymi budynkami technologicznymi,
- e) kablowa (podziemna) sieć elektroenergetyczna SN łącząca elektrownie wiatrowe z abonencką stacją elektroenergetyczną GPO,
- f) kablowa (podziemna) sieć telekomunikacyjna łącząca elektrownie wiatrowe z ośrodkiem automatycznego sterowania ich pracą,

Projektowane turbiny wiatrowe należy posadowić na terenie działek:

- 28, 36/1, 36/2, 163, 184, 198, 200, 203, 204 obręb geodezyjny Bięcino;
- 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka.

W przedmiotowej inwestycji omiatanie związane z pracą turbin, może wystąpić na terenie działek:

- 29, 34, 35, 202 - obręb geodezyjny Bięcino.

Projektowany GPZ należy zlokalizować na działce nr 36/1 obręb Bięcino, gm. Damnica.

Infrastruktura drogowa (tj. drogi dojazdowe, place montażowe, drogi przebudowywane) należy realizować na terenie działek:

- 24, 28, 36/1, 36/2, 55, 162, 163, 182, 184, 186, 189, 198, 200, 201, 203, 204, 205, 255, 256 obręb geodezyjny Bięcino;
- 15, 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka.

Projektowane linie kablowe SN ze światłowodem należy zlokalizować na terenie działek obrębów ewidencyjnych:

- 28, 36/1, 36/2, 55, 162, 163, 182, 184, 189, 198, 200, 201, 203, 204, 255, 256 obręb geodezyjny Bięcino;
- 15, 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka.

2. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

- 2.1 Eksploatację przedsięwzięcia prowadzić z użyciem maksymalnie 13 siłowni wiatrowych, o mocy pojedynczej turbiny do 3,0 MW;
- 2.2 Maksymalna, wysokość przy najwyższym położeniu łopat wirnika do 170 +/- 5%, w tym wieża do 120 m +/- 5 %;
- 2.3 Łączna moc farmy wiatrowej wynosić będzie do 39 MW;

2.4 Projektowane turbiny wiatrowe należy posadowić na terenie działek:

- 28, 36/1, 36/2, 163, 184, 198, 200, 203, 204 obręb geodezyjny Bięcino;
- 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka;

W przedmiotowej inwestycji omiatanie związane z pracą turbin może wystąpić na terenie działek:

- 29, 34, 35, 202, – obręb geodezyjny Bięcino;

2.5 Projektowany GPZ należy zlokalizować na działce nr 36/1 obręb Bięcino;

2.6 Infrastruktura drogowa (tj. drogi dojazdowe, place montażowe, drogi przebudowywane) należy realizować na terenie działek:

- 24, 28, 36/1, 36/2, 55, 162, 163, 182, 184, 186, 189, 198, 200, 201, 203, 204, 205, 255, 256 obręb geodezyjny Bięcino;
- 15, 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka;

2.7 Projektowane linie kablowe SN ze światłowodem należy zlokalizować na terenie działek:

- 28, 36/1, 36/2, 55, 162, 163, 182, 184, 189, 198, 200, 201, 203, 204, 255, 256 obręb geodezyjny Bięcino;
- 15, 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka;

2.8 Plac budowy i jego zaplecza (w tym bazę techniczną i skład materiałów) należy lokalizować z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni. Teren zaplecza budowy powinien być zlokalizowany w miejscu równym, utwardzonym, zabezpieczonym warstwą słabo przepuszczalną;

2.9 Prace budowlane należy prowadzić w sposób ograniczający uciążliwości dla terenów sąsiednich i minimalizując obszar oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym oddziaływania na zdrowie ludzi;

2.10 Należy wyłączać maszyny i urządzenia podczas przerw w pracy (unikanie pracy urządzeń na tzw. biegu jałowym);

2.11 Wszelkie ewentualne wycieki i rozlewy substancji niebezpiecznych, mogące zaistnieć w trakcie realizacji przedsięwzięcia, ale także na etapie jego funkcjonowania, należy natychmiast likwidować, a zanieczyszczony grunt poddać utylizacji; prace serwisowe (wymiana oleju przekładniowego i hydraulicznego) prowadzić przy sprzyjających warunkach atmosferycznych (brak odpadów), a w trakcie ich przeprowadzania, teren wokół siłowni wyposażyć w środki umożliwiające szybkie zebranie ewentualnych, przypadkowych wycieków.

- 2.12 Należy stosować sprawny technicznie sprzęt budowlany, zgodnie z certyfikatem dopuszczenia go do użytkowania;
- 2.13 Wywożenie urobku z wykopów pod fundamenty oraz transport materiałów budowlanych i elementów konstrukcyjnych elektrowni należy przeprowadzić w jak największym stopniu z ominięciem terenów zabudowanych (terenów chronionych akustycznie) i w miarę możliwości poza godzinami nocnymi;
- 2.14 Powstające odpady należy gromadzić w sposób selektywny, w przeznaczonych do tego kontenerach lub pojemnikach, w miejscach do tego przystosowanych, a następnie przekazać uprawnionym do odzysku lub unieszkodliwienia;
- 2.15 W celu ograniczenia oddziaływania konstrukcji elektrowni na krajobraz, nie umieszczać na niej reklam (za wyjątkiem właściciela lub producenta turbiny);
- 2.16 Wykopy pod linie kablowe SN w sąsiedztwie terenów leśnych należy prowadzić w śladach dróg i pasów ppoż. oraz w taki sposób, aby nie zaburzyć stosunków wodnych na terenach sąsiednich;
- 2.17 Na etapie realizacji inwestycji:
- a) w rzutach koron drzew wykopy pod linie kablowe SN należy wykonać ręcznie, minimalizując uszkodzenia systemów korzeniowych,
 - b) w rzutach koron nie składować mas ziemnych;
- 2.18 Podczas modernizacji istniejących dróg oraz wykonywania wykopów pod linie kablowe SN drzewa i krzewy należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem matami słomianymi lub ażurowymi siatkami;
- 2.19 Podczas modernizacji istniejących dróg oraz wykonywania wykopów pod linie kablowe SN drzewa, na których występują chronione gatunki porostów, należy zabezpieczyć poprzez zastosowanie opasek na pnie z naciągniętymi na nie ażurowymi siatkami, które zapobiegną mechanicznemu zniszczeniu porostów;
- 2.20 Należy zachować w możliwie nienaruszonym stanie aleję drzew rosnących po obydwu stronach drogi na odcinku od Bięcina do Karzniczki. Przycinanie drzew należy wykonywać pod nadzorem entomologicznym, polegającym na inwentaryzacji wyznaczonych do wycinki drzew pod kątem występowania chronionych chrząszczy, a w szczególności pachnicy dębowej. W przypadku stwierdzenia obecności chrząszcza w ścinanym drewnie należy podjąć działania minimalizujące zmierzające do przeniesienia stwierdzonych larw, kokolitów na stanowisko zastępcze zgodnie z zaleceniami eksperta entomologa prowadzącego nadzór.
- 2.21 W celu ochrony gatunków nietoperzy należy:

- a) nie zalesiać nowych gruntów rolnych w obszarze planowanej inwestycji oraz nie wprowadzać nowych zadrzewień i zakrzewień zwłaszcza o charakterze liniowym (np. szpalerów przydrożnych drzew) mogących stanowić nowe trasy migracji oraz korytarze ekologiczne wykorzystywane przez nietoperze;
 - b) utrzymać istniejące zadrzewienia i szpalery drzew na terenie inwestycji;
 - c) elektrownie wiatrowe zlokalizować w odległości do 200 m od ściany zwartych kompleksów leśnych (tj. południowych obrzeży Bięcińskiego Lasu) – w odniesieniu do elektrowni wiatrowej EW7;
 - d) zachować co najmniej 200 m strefę buforową po obydwu stronach drogi brukowej Bięcino – Karzniczka – w odniesieniu do elektrowni wiatrowych EW11 i EW 12;
- 2.22 Jeżeli warunki z pkt 2.21 ppkt c) i d) ze względów projektowych nie byłyby możliwe do wprowadzenia od dnia uruchomienia siłowni wiatrowych EW7, EW11, EW12 należy okresowo wyłączać siłownie wiatrowe nr EW7, EW11, EW12, w okresie od 1 lipca do 31 października każdego roku funkcjonowania elektrowni wiatrowej podczas bezdeszczowych nocy, kiedy prędkość wiatru na wysokości gondol wskazanych elektrowni wiatrowych (EW7, EW11, EW12) spadnie do poniżej 6 m/s;
- 2.23 Zakazuje się zasypywania oczek wodnych i bezodpływowych zagłębień terenu na obszarze inwestycji podczas jej realizacji;
- 2.24 Należy zabezpieczyć wykopy przed możliwością dostania się drobnych zwierząt (np. gadów lub płazów), a w przypadku stwierdzenia w wykopie drobnych zwierząt należy je wyjąć na powierzchnię terenu i przenieść poza strefę prowadzonych prac budowlanych w odpowiednie dla nich siedliska. Na przeniesienie gatunków objętych ochroną należy uzyskać odpowiednie zezwolenie w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody;
- 2.25 Należy zabezpieczyć wykopy przed możliwością zalania i przedostania się zanieczyszczeń, związanych z pracami budowlanymi, niedopuszczalne jest pozostawienie w wykopach jakichkolwiek odpadów;
- 2.26 Należy usunąć wszelkie ewentualne szkody wynikające z realizacji przedsięwzięcia.
- 2.27 Należy zastosować proekologiczne technologie prac budowlanych

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji (projekcie budowlanym):

- 3.1 Projekt budowlany powinien zakładać rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne

- minimalizujące oddziaływanie na środowisko, w szczególności w fazie budowy;
- 3.2 Elektrownie wiatrowe należy posadzić na cylindrycznych wieżach pełnościennych, które w przeciwieństwie do wież kratowych nie dają ptakom możliwości gniazdowania, a co za tym idzie nie przyciągają ich dodatkowo w okolice elektrowni wiatrowych;
 - 3.3 W celu przeciwdziałania skażeniom gruntu (a w konsekwencji skażeniom zbiorników i cieków wodnych) olejem transformatorowym należy zastosować rozwiązania zapewniające przejście 100 % wycieków olejowych w czasie awarii transformatora; ścieki zbierane w misach olejowych winny być poddawane separacji – odseparowany olej należy przekazać uprawnionym podmiotom, natomiast woda po separacji może być skierowana do kanalizacji deszczowej bądź do zbiornika;
 - 3.4 Elektrownie wchodzące w skład zespołu winny posiadać tę samą wysokość;
 - 3.5 Do malowania należy zastosować farby eliminujące efekt stroboskopowy;
 - 3.6 Należy nie stosować sztucznego oświetlenia terenu inwestycji np. latarnie, podświetlenia turbin i masztów (za wyjątkiem wymaganego przepisami prawa) – światło takie koncentruje owady, zapewniając łatwe miejsce żerowania dla nietoperzy – zwabiając je na teren farmy wiatrowej;
 - 3.7 W celu połączenia pomiędzy poszczególnymi elektrowniami oraz GPO należy zastosować kable podziemne.
 - 3.8 Należy dobrać takie parametry techniczne elektrowni wiatrowych, aby nie powodowały przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w istniejącej zabudowie mieszkaniowej.

4. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych:

W czasie realizacji inwestycji, nie przewiduje się wystąpienia poważnej awarii, w myśl art. 3 pkt 23 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (jednolity tekst ustawy Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

5. Wymogi w zakresie ograniczenia transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko:

Ze względu na daleką odległość od granicy państwa, wymogów w tym zakresie nie określa się,

II. Stwierdzam konieczność zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w następującym zakresie:

1. Na etapie eksploatacji farmy należy okresowo kontrolować stan klimatu akustycznego na granicy funkcji chronionej, a w razie stwierdzenia przekroczeń należy podjąć działania

minimalizujące - możliwe są: obniżenie mocy akustycznej elektrowni, okresowe wyłączenia odpowiednich siłowni wiatrowych (zwłaszcza nocą), tak by zostały dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku;

2. Przez okres 3 lat od dnia oddania obiektu do użytkowania należy prowadzić monitoring porealizacyjny pod nadzorem chiropterologa, oparty o:

a) poszukiwanie zabitych nietoperzy. Poszukiwania martwych nietoperzy należy prowadzić w promieniu minimum 170 m od podstawy wieży, w odstępach 5-cio dniowych co najmniej w okresach 1 kwietnia – 15 maja, 15 czerwca – 15 lipca, 1 sierpnia – 1 października zapewniając kontrolę skuteczności odnajdowania ofiar;

b) automatyczną, ciągłą rejestrację aktywności nietoperzy na wysokości rotora, z wykorzystaniem detektora zamontowanego na wieżach turbin, na wysokości pracy łopat rotora, lub rejestrację aktywności nietoperzy przy wiatraku obejmującą minimum 26 kontroli nocnych. Kontrolę najlepiej przeprowadzić w okresach:

- czas opuszczania zimowisk, wiosennej migracji, tworzenia kolonii rozrodczych – 2 kontrole w marcu, 4 kontrole w kwietniu, 2 kontrole w maju,
- czas rozwoju, szczyt aktywności lokalnych populacji – 2 kontrole w czerwcu – rozpad kolonii rozrodczych, początek migracji jesiennej i rojenie – 2 kontrole w lipcu i 4 kontrole w sierpniu;
- jesienne migracje, rojenie – 4 kontrole we wrześniu i październiku – 2 kontrole w listopadzie. Należy unikać prowadzenia badań w dniach kiedy warunki pogodowe mogłyby wpłynąć niekorzystnie na wyniki obserwacji (intensywne opady, silne wiatry, niska temperatura powietrza). Punkty nasłuchowe powinny być wyznaczone w miejscu lokalizacji planowanej elektrowni wiatrowej. Dodatkowe kontrole powinny obejmować obrzeża miejscowości, położonych w najbliższym otoczeniu elektrowni wiatrowej i na skraju lasu;

c) kontrole potencjalnych miejsc mogących stanowić miejsca rozrodu i zimowania nietoperzy;

3. Należy prowadzić monitoring ornitologiczny, w zakresie i w oparciu o metodykę wykorzystaną w trakcie badań przedrealizacyjnych obejmujących:

- skład gatunkowy i liczebność,
- w odniesieniu do ptaków obserwowanych w locie,
- wysokość przelotu w rozbiciu na 3 pułapy (do wysokości dolnego zakresu pracy śmigła, w strefie pracy śmigła, powyżej śmigła w stanie wzniesienia),
- kierunek przelotu,

- śmiertelność w wyniku kolizji.

Monitoring powinien obejmować roczny cykl badań i być trzykrotnie powtarzany w ciągu 5 lat od dnia oddania farmy do eksploatacji. Z uwagi na występowanie efektów opóźnionych w czasie, monitoringiem należy objąć 1,3,5 rok funkcjonowania farmy.

4. W ciągu 5,5 roku od oddania obiektu do użytkowania należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gdańsku, analizę porealizacyjną zawierającą: wyniki monitoringu ornitologicznego i chiropterologicznego wraz z analizą wniosków raportu o oddziaływaniu na środowisko i ocenę skuteczności zaproponowanych działań ograniczających negatywne oddziaływanie.

III. Nie nakładam obowiązku:

1. Przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę,
2. obowiązku przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi, jako załącznik, integralną część decyzji.

Uzasadnienie

EWG Elektrownie Wiatrowe sp. z o.o.- sp. k. z siedzibą przy ul. Okrzei 17, 59 – 220 Legnica, wnioskiem z dnia 09.07.2012 r. (data wpływu 11. 07.2012 r.) wystąpiły do Wójta Gminy Damnica o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie Zespołu elektrowni wiatrowych „Bięcino” wraz z infrastrukturą towarzyszącą w obrębach Bęcino i Karzniczka, gm. Damnica. Dokonując analizy przedłożonego wniosku o wydanie decyzji oraz dołączonej do niego karty informacyjnej przedsięwzięcia organ stwierdza, iż w skład planowanej inwestycji wchodzić będą:

- a) maksymalnie 13 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 39 MW, do 3 MW każda, posadowionych na żelbetonowych fundamentach i wyposażonych w platformy montażowe o utwardzonej nawierzchni,
- b) drogi dojazdowe łączące elektrownie wiatrowe z drogami publicznymi,

- c) przebudowywane drogi leśne, gminne, powiatowe i wojewódzkie oraz zjazdy z tych dróg,
- d) stacja elektroenergetyczna GPO >Bięcino< SN/110 kV wraz z niezbędnymi budynkami technologicznymi,
- e) kablowa (podziemna) sieć elektroenergetyczna SN łącząca elektrownie wiatrowe z abonencką stacją elektroenergetyczną GPO,
- f) kablowa (podziemna) sieć telekomunikacyjna łącząca elektrownie wiatrowe z ośrodkiem automatycznego sterowania ich pracą,

Projektowane turbiny wiatrowe należy posadowić na terenie działek:

- 28, 36/1, 36/2, 163, 184, 198, 200, 203, 204 obręb geodezyjny Bięcino;
- 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka.

W przedmiotowej inwestycji omiatanie związane z pracą turbin, może wystąpić na terenie działek:

- 29, 34, 35, 202 – obręb geodezyjny Bięcino.

Projektowany GPZ należy zlokalizować na działce nr 36/1 obręb Bięcino, gm. Damnica.

Infrastruktura drogowa (tj. drogi dojazdowe, place montażowe, drogi przebudowywane) należy realizować na terenie działek:

- 24, 28, 36/1, 36/2, 55, 162, 163, 182, 184, 186, 189, 198, 200, 201, 203, 204, 205, 255, 256 obręb geodezyjny Bięcino;
- 15, 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka.

Projektowane linie kablowe SN ze światłowodem należy zlokalizować na terenie działek obrębów ewidencyjnych:

- 28, 36/1, 36/2, 55, 162, 163, 182, 184, 189, 198, 200, 201, 203, 204, 255, 256 obręb geodezyjny Bięcino;
- 15, 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy o oś "Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagane jest dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko."

Zamknięty katalog przedsięwzięć wymienionych w powyższym przepisie zawiera rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397). Dokonując analizy złożonego przez inwestora wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzono, iż planowane przez inwestora przedsięwzięcie należy zaliczyć do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

- 1) § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b ww. rozporządzenia – instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii

elektrycznej energii wiatru inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 5 o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m,

- 2) § 3 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia – stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV, inne niż wymienione w § 2 ust.1 pkt 6,
- 3) § 3 ust. 1 pkt 60 ww. rozporządzenia –drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust.1 pkt 31 i 32 oraz obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg oraz obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 – 5 , 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

Pismem z dnia 13 marca 2013r. wnioskodawca poinformował, że spółka EWG Elektrownie Wiatrowe sp. z o.o. – sp. k. została przekształcona w EWG Elektrownie Wiatrowe Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowo - Akcyjna, w skrócie EWG Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o. S.K.A. Mając na uwadze, że przekształcona spółka nabyła wszelkie prawa i obowiązki spółki przekształconej, co wynika bezpośrednio z art. 553 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. u. Nr 94, poz. 1037 ze zm.), dalsze postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ prowadził z udziałem spółki przekształconej – EWG Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o. S.K.A.

W myśl art. 28 K.p.a. „, Stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.”. Dokonując wykładni powyższego przepisu orzecznictwo sądowno-administracyjne podkreśla, że dla ustalenia kręgu stron w postępowaniu w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach istotne jest ustalenie obszaru oddziaływania planowanej inwestycji oraz przyjęcie, że interes prawny w postępowaniu będą mieli właściciele i użytkownicy wieczyści nieruchomości znajdujących się w tak ustalonej strefie. Analizując zgromadzony materiał dowodowy w sprawie organ dokonał ustalenia, iż stronami postępowania są właściciele i użytkownicy wieczyści nieruchomości, na których planowana jest inwestycja oraz nieruchomości znajdujących się w strefie 500 m od miejsca planowanej inwestycji, co znajduje oparcie w znajdujących się w aktach sprawy następujących dowodach:

- 1) dołączonej do wniosku kopii mapy ewidencyjnej, na której zaznaczono zasięg oddziaływania planowanej inwestycji,
- 2) przedłożonych przez wnioskodawcę wypisów z rejestru gruntów,
- 3) przedłożonego przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia

na środowisko.

Precyzując, za strony w przedmiotowym postępowaniu uznać należy właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości oznaczonych w rejestrze gruntów jako nr ewid: 15, 16, 17 obręb Karzniczka (teren inwestycji), 18, 30, 19, 22/3, 25, 28/5, 31, 11, 12, 14, 1/1 obręb Karzniczka (zasięg oddziaływania), 24/3, 29/2, 24/2, 24/1, 1, 2, 7, 6, 3/1 obręb Damnica (zasięg oddziaływania), 29, 34, 35, 202 obręb Bięcino (omiatanie), 24, 28, 36/1, 36/2, 55, 162, 163, 182, 184, 186, 189, 198, 200, 201, 203, 204, 205, 255, 256 obręb Bięcino (teren inwestycji), 188, 187, 197, 196, 190, 148, 147, 151/5, 151/4, 151/2, 151/1, 145, 146/1, 150/1, 149, 148/1, 137, 136, 135, 146/2, 134, 127, 126/1, 126/2, 183/1, 183/2, 179, 180, 181, 178, 177, 176, 170/2, 171, 161/1, 161/2, 161/3, 160/1, 160/2, 153, 154, 152, 56/1, 56/2, 23, 25, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 37/2, 37/1, 39, 40, 41, 42, 43, 44/4, 53/1, 22, 10, 11, 12, 13, 14, 15/6, 15/5, 15/4, 15/3, 15/2, 16, 17, 18, 19, 20/1, 20/2, 21, 132/2, 211/2, 143, 164, 166, 165 obręb Bięcino (zasięg oddziaływania).

Zgodnie z art. 10 § 1, art. 61 § 4 i art. 49 K.p.a. oraz w związku z tym, że liczba stron postępowania administracyjnego o wydanie przedmiotowej decyzji przekroczyła 20, to w myśl art. 74 ust. 3 ustawy ooś strony postępowania zostały powiadomione o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. planowanego przedsięwzięcia oraz o możliwości składania uwag i wniosków poprzez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty. Wobec powyższego Wójt Gminy Damnica obwieszczeniem z dnia 19 lipca 2012 r. poinformował strony o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz o możliwości zapoznawania się ze zgromadzonymi aktami sprawy. Powyższe obwieszczenie zostało umieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Damnicy (ug.damnica.ibip.pl) oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Damnicy i na tablicy ogłoszeń sołectw Bięcino i Karzniczka.

Wnioskiem z dnia 7 września 2012 r. Fundacja Instytut Kajetana Koźmiana, ul. Piękna 15 lok. 28, 00 – 549 Warszawa, zwróciła się do Wójta Gminy Damnica o dopuszczenie na prawach strony do udziału w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla powyższego przedsięwzięcia. Rozpatrując wniosek stwierdzono, że cele statutowe Fundacji uzasadniają udział organizacji w toczącym się postępowaniu. Wobec tego Wójt Gminy Damnica w dniu 19 września 2012 r. wydał postanowienie znak: IB.6220.7.2012 o dopuszczeniu ww. Fundacji do udziału na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla powyższego przedsięwzięcia.

Wójt Gminy Damnica, działając zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy ooś, zwrócił się pismem, znak: IB.6220.7.2012 z dnia 19.07.2012 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Gdańsku i Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupsku o wyrażenie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko.

Organ tut. po otrzymaniu postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku (znak RDOŚ-Gd-WOO-4240.440.2012.JIG.3 z dnia 30 sierpnia 2012 r. wyrażające opinię, że dla ww. planowanych przedsięwzięć istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko) oraz Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku (znak SE.NS-80.9022.4961.44.2012.WR z dnia 7 sierpnia 2012 r. wyrażające opinię, że dla ww. planowanych przedsięwzięć istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko) postanowieniem z dnia 6 września 2012 r., znak IB.6220.7.2012, uznał za konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko i nałożył na wnioskodawcę obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Następnie postanowieniem z dnia 3 października 2012 r., znak IB.6220.7.2012, organ zawiesił postępowanie do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko. W dniu 24 stycznia 2013 r. wnioskodawca przedłożył powyższy dokument. Pismem z dnia 7 marca 2013 r., znak IB.6220.7.2012, organ zwrócił się do Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupsku o wyrażenie opinii dla planowanego przedsięwzięcia, a pismem z dnia 5 lutego 2013 r., znak IB.6220.7.2012, organ zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o uzgodnienie warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia. W dniu 12 lutego 2013 r., Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku zaopiniował pozytywnie planowane przedsięwzięcie (pismo znak SE.NS-80.9022.4961.8.2013.AS) i podtrzymał swoje stanowisko w opinii z dnia 20 marca 2013 r., znak SE-NS-80.9022.4961.8.2013.AS (w związku z przekazanym uzupełnieniem raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko). Pismem z dnia 11 marca 2013 r., znak RDOŚ-Gd.WOO.4242.19.2012.JIG.3, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Pismem z dnia 21 marca 2013 r. wnioskodawca przedłożył odpowiedź na powyższe wezwanie. W dniu 16 maja 2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku ponownie wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko (pismo znak RDOŚ-Gd.WOO.4242.19.2013.JIG.5). W dniu 28 maja 2013 r. wnioskodawca przedłożył odpowiedź na powyższe wezwanie. Postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2013 r., znak RDOŚ-Gd.WOO.4242.19.2013.JIG.IBA.7) uzgodnił warunki realizacji planowanego przedsięwzięcia.

Dnia 19 sierpnia 2012 r. poprzez obwieszczenie (znak IB.6220.7.2012) Wójt Gminy Damnica powiadomił społeczeństwo oraz strony postępowania o wszczęciu postępowania

z udziałem społeczeństwa, dotychczasowych czynnościach organu prowadzącego postępowanie w sprawie oraz organów współdziałających, jak również powiadomił społeczeństwo o 21-dniowym terminie składania uwag i wniosków. Obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Damnicy (ug.damnica.ibip.pl) oraz wywieszzone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Damnicy i na tablicy ogłoszeń sołectw Damnica, Bięcino i Karzniczka. We wskazanych terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

Organ uwzględnił prawie wszystkie nałożone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku warunki i zawarł je w pkt. I ppkt. 2.7-2.25 oraz pkt. II sentencji niniejszej decyzji. Wynika to z tego, iż organ prowadzący przedmiotowe postępowanie w bardzo szerokim zakresie zgodził się z dokonaną przez organ współdziałający oceną zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Przedłożony raport o oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia został wykonany zgodnie z art. 66 ustawy ooś. W raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, przeprowadzono analizę i określono oddziaływania i potencjalne zagrożenia dla środowiska, związane z realizacją i eksploatacją przedmiotowej inwestycji. Pozwoliło to na określenie niezbędnych sposobów zapobiegawczych i minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływania oraz zdefiniowanie warunków realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia, które mają zapewnić ochronę środowiska przed ewentualnymi negatywnymi wpływami przedmiotowej inwestycji.

W odniesieniu do części raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, która odnosi się do emisji hałasu do środowiska, stwierdza się, iż etap realizacji przedsięwzięcia wiązać się głównie będzie z pracą maszyn, sprzętu budowlanego i środków transportu dowożących materiały budowlane i elementy elektrowni, jednak oddziaływanie to będzie krótkotrwałe, o charakterze lokalnym i ustąpi po zakończeniu powyższych robót. Na etapie eksploatacji planowanego przedsięwzięcia funkcjonować będzie zespół elektrowni składający się z 13 turbin o łącznej mocy do 39 MW, do 3 MW każda. W rejonie terenu lokalizacji przedsięwzięcia, jak wskazano to w raporcie o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, chronione akustycznie tereny i obiekty stanowią pojedyncze siedliska rolnicze i zabudowę wsi na jego obrzeżach, przy czym najbliższa zabudowa zagrodowa usytuowana jest w odległości około 500 m na północny-zachód od planowanego terenu inwestycji we wsi Bięcino. Dokonując oceny zawartej w ww. raporcie analizy akustycznej, zgodzić się należy, iż praca całego zespołu turbin możliwa będzie w porze dziennej i nocnej bez przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu.

Pozytywnie należy również ocenić, zawartą w raporcie o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, propozycję gospodarki odpadami oraz wskazane w tym zakresie przez organ współdziałający warunki. W raporcie tym wskazuje się, iż powstające na etapie realizacji planowanego przedsięwzięcia odpady (poza glebą i ziemią) będą tymczasowo gromadzone selektywnie w przeznaczonych do tego kontenerach/pojemnikach (zlokalizowanych w obrębie tymczasowego sprzętu), a następnie przekazywane wyspecjalizowanym podmiotom celem wywozu na składowisko odpadów, osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędących przedsiębiorcami celem zagospodarowania zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz. U. Nr 75, poz. 527 ze zm.). Ponadto płuczka wiertnicza, która powstanie w wyniku wykonywania przewiertu sterowanego, magazynowana będzie w celu wykorzystania przy kolejnym wierceniu lub przekazywana do utylizacji. Również zwiercina zbierana będzie do odpowiednio zabezpieczonych pojemników metalowych i transportowana na składowisko odpadów. Pozytywnie należy ocenić również to, iż w świetle ustaleń raportu przewidziana do utylizacji mieszanina płuczki i urobku nie zawierać będzie odpadów niebezpiecznych. W trakcie etapu eksploatacji przedsięwzięcia, jak wskazuje raport, powstawać będą wyłącznie odpady związane z konserwacją urządzeń technicznych, przy czym oleje przepracowane, materiały filtracyjne i tkaniny do wycierania, zużyte lampy fluorescencyjne gromadzone będą w odpowiednich pojemnikach, a następnie przekazywane niezwłocznie podmiotom posiadającym wymagane zezwolenia, z podkreśleniem, że na odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych wymagane jest zawarcie przez inwestora umowy cywilnoprawnej.

Zawarte w raporcie o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko zagadnienia odnoszące emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych organ również ocenia pozytywnie. Oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na warunki aerosanitarne na etapie realizacji wystąpi na skutek pracy sprzętu budowlanego (prowadzenie wykopów, realizacja odcinków dróg i placów manewrowych) oraz transportu materiałów budowlanych, gleby i urobku oraz elementów konstrukcyjnych elektrowni. Ruch pojazdów, realizacja wykopów oraz składowanie gleby z urobku i ewentualnie sypkich materiałów budowlanych spowoduje okresową emisję pyłów do atmosfery, jednak będzie ona miała charakter niezorganizowany, o zasięgu ograniczonym prawie wyłącznie do terenu budowy i nie spowoduje istotnego wpływu na warunki aerosanitarne w rejonie lokalizacji przedsięwzięcia. Etap eksploatacji przedsięwzięcia nie będzie powodował występowania zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego gazami, pyłami i odorami. Na tym etapie będzie miał miejsce nieznaczny ruch samochodowy (2 samochody osobowe/8h i 1 samochód

ciężarowy/miesiąc), który nie będzie miał wpływu na warunki aerosanitarne.

W raporcie w zakresie wpływu planowanej inwestycji na środowisko gruntowo-wodne, stwierdzono, co następuje. Oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na wierzchnie warstwy litosfery, w tym gleby, będzie miało miejsce na etapie budowy (kilka miesięcy), jednak nie będzie występować na etapie eksploatacji. Na terenie planowanej farmy wiatrowej i stacji transformatorowej nie stwierdzono występowania wód powierzchniowych, co potwierdza dodatkowo kopia mapy ewidencyjnej. Najbliższy ciek – rzeka Charstnica znajduje się w dużej odległości - około 1,5 km od planowanego terenu inwestycji, co wyklucza wpływ planowanego przedsięwzięcia na jej wody na każdym z etapów planowanej inwestycji. W związku z planowanymi płytkimi fundamentami elektrowni (3 m p.p.t.) na etapie budowy, eksploatacji oraz likwidacji nie nastąpi naruszenie pierwszego poziomu wód gruntowych. W celu zminimalizowania zagrożeń związanych z awaryjnymi wyciekami substancji ropopochodnych przewiduje się zabezpieczenie miejsc tymczasowych baz sprzętu ich naprawę poza tymi terenami. Obsługa placów rozbiórkowych w zakresie ścieków sanitarnych odbywać się będzie przy wykorzystaniu przenośnych toalet (typu toi-toi) obsługiwanych przez wyspecjalizowane podmioty asenizacyjne. Etap eksploatacji w zakresie oddziaływania planowanej inwestycji na warunki wodne będzie polegać na lokalnym ograniczeniu infiltracji wody opadowej do gruntu. Materiał dowodowy w postaci raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko ocenia się w tym zakresie jako wiarygodny.

W odniesieniu do projektowanej stacji transformatorowej wskazano szczególne wymagania w zakresie ochrony środowiska wodnego, co również ocenia się pozytywnie. Jak wynika z raportu, projektowana stacja wyposażona będzie w system kanalizacji deszczowej. Woda opadowa spływająca z dachu będzie odprowadzana na pobliskie tereny zielone. Każde stanowisko transformatora posiadać będzie szczelną misę olejową o pojemności 110-120% oleju z transformatora. Woda pochodząca z opadów i roztopów, gromadzona w szczelnych misach pod transformatorami, będzie odpływać do studni separacyjnej, a następnie do studni chłonnej. Stacja wyposażona będzie w system monitoringu i separacji. Zaolejone szlamy i osady będą odbierane, transportowane i unieszkodliwiane przez uprawnione podmioty. Wszystkie urządzenia służące odprowadzaniu wód opadowych będą zlokalizowane w obrębie wygradzonego terenu stacji oraz będą umożliwiały odprowadzanie wód opadowych z mis pod transformatorami (w przypadku deszczu miarodajnego o natężeniu 150 dm/s*ha).

Zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy pozwala na stwierdzenie, iż przedsięwzięcie nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza (ze względu na brak znaczącego oddziaływania na

stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz wykluczenie uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza), a tym samym brak jest podstaw do wydania decyzji odmawiającej zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia na mocy art. 81 ust. 3 ustawy ooś.

W odniesieniu do analiz dotyczących charakterystyki środowiska przyrodniczego zawartych w przedłożonym raporcie stwierdza się, co następuje. Szata roślinna obszaru planowanej inwestycji nie wyróżnia się pod względem botanicznym. Reprezentują ją przede wszystkim agrocenozy gruntów ornych (częściowo odłogi), łąk i pastwisk z płatami i pasmami zadrzewień i zarośli. Duże kompleksy leśne występują w otoczeniu terenu lokalizacji zespołu elektrowni wiatrowych i na trasie przebiegu linii kablowej SN wraz z linią światłowodową. Lokalizacja farmy zaplanowana jest na terenach pól uprawnych poprzecinanych drogami ze szpalerami starych świerków i jesionów. Zgodzić się należy z organem uzgadniającym, iż z uwagi na wiekowość drzew, które stanowią siedliska występowania ptaków objętych ochroną prawną, a także stanowią ostoję ksylobiontów, zasadne jest nałożenie warunków mających na celu ochronę wskazanych drzew: w rzutach koron drzew wykopy pod linie kablowe SN wykonać ręcznie, minimalizując uszkodzenia systemów korzeniowych, w rzutach koron drzew nie składować mas ziemnych, podczas modernizacji istniejących dróg oraz wykonywania wykopów pod linie kablowe SN drzewa i krzewy zabezpieczyć przed uszkodzeniem poprzez obłożenie matami słomianymi lub ażurowymi siatkami, drzewa, na których występują chronione gatunki porostów, należy zabezpieczyć poprzez zastosowanie opasek na pnie z naciągniętymi na nie siatkami ażurowymi, które zapobiegą mechanicznemu zniszczeniu porostów. W raporcie wskazano na duże prawdopodobieństwo występowania na drzewach stanowiących aleję pod obydwu stronach drogi biegnącej od Bięcina do Karzniczki pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*). Pachnica dębowa jest gatunkiem chrząszcza wymienionym w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W związku z powyższym za w pełni zasadne uznaje się wprowadzenie warunków: zachowania w możliwie nienaruszonym stanie alei drzew rosnących po obydwu stronach drogi na odcinku od Bięcina do Karzniczki, przycinanie i wycinkę drzew należy wykonać pod nadzorem entomologicznym polegającym na inwentaryzacji wyznaczonych do wycinki drzew pod kątem występowania chronionych chrząszczy, a w szczególności pachnicy dębowej, w przypadku obecności chrząszcza w ścinanym drewnie należy podjąć działania minimalizujące zmierzające do przeniesienia stwierdzonych larw, kokolitów na stanowisko zastępcze zgodnie z zaleceniami entomologa prowadzącego nadzór. W opinii organu brak jest podstaw do wprowadzenia bezwzględnego nakazu zachowania powyższej alei, gdyż nie stwierdzono w niej obecności chronionych chrząszczy, a ponadto zaproponowany warunek przycinania i wycinki drzew pod nadzorem entomologicznym zapewni pełną ochronę mogących ewentualnie występować tam chrząszczy objętych ochroną.

W raporcie wskazano, iż na terenie inwestycji nie stwierdzono występowania gatunków ssaków chronionych przepisami prawa krajowego. Stwierdzono, że na terenie inwestycji potencjalnie występować mogą: jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*) oraz łasica (*Mustela nivalis*). W sąsiedztwie planowanej do budowy drogi dojazdowej do elektrowni nr 1 znajduje się obszar mokradłowo - bagienny o powierzchni około 1 ha, a poza tym podobny obszar znajduje się w odległości około 350 m od elektrowni nr 2, przy czym tereny te mogą być wykorzystywane jako potencjalne siedlisko rozrodu i bytowania płazów objętych ochroną prawną. Uzasadnia to nałożenie warunków minimalizujących oddziaływanie inwestycji na gatunki płazów i małych ssaków: zabezpieczenie wykopów przed możliwością dostania się małych zwierząt (np. gadów lub płazów), a w przypadku stwierdzenia w wykopach drobnych zwierząt, należy je wyjmować na powierzchnię terenu i przenieść poza strefę prowadzonych prac budowlanych w odpowiednie dla nich siedliska z uwzględnieniem art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

W odniesieniu do wpływu planowanej inwestycji na awifaunę, raport zawiera, co następuje. Podczas badań na terenie projektowanej farmy i najbliższym sąsiedztwie stwierdzono łącznie 85 gatunków ptaków (37 Nonpasseriformes – ptaki niewróblowe i 48 Passeriformes – ptaki wróblowe). Z uwagi na niemożliwość oznaczenia obserwowanych ptaków do gatunku stosowano takson rodzajowy – gęś (*Anser* sp.). Wśród wszystkich gatunków, w skali rocznej 43 notowano rzadko (1-4 obserwacje; frekwencja - poniżej 15%), 21 gat. obserwowano nieregularnie (5-9 obserwacji; frekwencja 16,7-30,0%), a pozostałe 22 gatunków notowano regularnie (10-29 obserwacji; frekwencja – powyżej 30%). Większość regularnie notowanych gatunków należała do ptaków pospolitych i niezagrożonych. Zdecydowanie najczęściej notowanymi gatunkami były: kruk, myszołów, trznadel, potrzyszcz, modraszka, grzywacz, skowronek, sójka, kos i szpak (frekwencja ponad 70%). W grupie gatunków spotykanych regularnie wszystkie stanowiły stały i charakterystyczny dla środkowej części Pomorza element krajobrazu rolniczego wraz z strefą brzegową lasów i zadrzewień. Wśród gatunków rzadko spotykanych na powierzchni warto wymienić łabędzie krzykliwe i czarnodziobe oraz bernikle kanadyjskie. Liczebność tych gatunków była jednak niewielka. Bernikla kanadyjska jest gatunkiem obcym coraz częściej spotykanym w naszym kraju w różnych porach roku, a od kilku lat nawet gniazdująca w kilku miejscach (w Gdańsku i na jeziorze Somińskim). Gatunek ten zaczyna być traktowany jako potencjalnie inwazyjny w dłuższej perspektywie zagrażający rodzimej faunie (...).

Ochronie gatunkowej podlegało 71 gatunków, ochronie częściowej – 8 (bernikla kanadyjska, czapla siwa, kormoran, mewa srebrzysta, sroka, wrona siwa, gawron i kruk), a łowieckiej – 6 gatunki (gęś zbożowa, gęś białoczelna, gęgawa, krzyżówka, kuropatwa i grzywacz) (...). Wśród wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej (najwyższy rygor ochronny) na powierzchni

„Bięcino” i w jego bezpośrednim sąsiedztwie stwierdzono łącznie 12 gatunków: łabędzia krzykliwego, łabędzia czarnodziobego, bociana białego, kanię rudą, błotniaka stawowego, błotniaka łąkowego, derkacza, żurawia, siewkę złotą, dzięcioła czarnego, lerkę i gąsiorka. Na powierzchni terenu inwestycji lub przy jego granicy gniazdowały: bocian biały (2 pary w osiedlach), błotniak stawowy (1 para w odległości większej niż 2 km od granic, ale regularnie polująca na polach w obrębie terenu inwestycji), lerka (2 pary w strefie brzegowej sektora 1 i przy alei i szpalerze drzew między sektorem 3 i 4), gąsiorek (3 pary przy zabudowaniach Bięcina, w szpalerze na południowym końcu sektora 4 i na alei z Bięcina do Karzniczki). Dzięcioł czarny gniazdował w kompleksie leśnym wokół Bięcina i na teren lokalizacji inwestycji nie zalatywał. Żaden z gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem według Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt nie gniazdował na terenie planowanej inwestycji, ani w jej strefie buforowej.

W okresie dyspersji polęgowej i migracji jesiennej zanotowano 1845 osobników należących do 29 gatunków wykazujących przeloty kierunkowe (głównie na południowy - zachód i zachód). Najliczniejsze były szpaki, skowronki, gawrony, gęś białoczelną i osobniki nieoznaczonego gatunku, czajki, śmieszki, żurawie i siewki złote. Ptaki te stanowiły łącznie 80% wszystkich migrantów. Przelatujące łabędzie nieme obserwowano tylko 7 listopada (18 osobników), a krzykliwe 31 października (23 osobniki). Gęsi – białoczelną, gęgawy i ptaki nieoznaczone z rodzaju Anser oraz bernikle kanadyjskie obserwowano podczas 4 kontroli – najliczniejszy przelot gęsi odnotowano w drugiej połowie października do początków listopada. Łącznie zaobserwowano 265 osobników. Wyraźnie migrujące w kierunku południowo-zachodnim żurawie stwierdzono tylko 13 października (106 osobników w 3 stadach: 8, 34, 64 na najwyższym pułapie; średnio w ciągu dnia 21,2/h). Siewki złote przelatywały tranzytowo podczas 3 kontroli – we wrześniu, październiku i listopadzie (łącznie 104 osobników; 6,6 os/h). Pozwala to na stwierdzenie, że nasilenie przelotów ptaków przez badany teren było niewielkie. Obserwowane przeloty tranzytowe, pomimo że były stosunkowo słabo zaznaczone, charakteryzowały się określonym kierunkiem migracji (głównie w stronę południowo-zachodnią, zachodnią, a sporadycznie południową). Monitorowany obszar w okresie migracji jesiennej wykorzystywany był przez niewielkie stada ptaków odpoczywających i żerujących oraz wykazujących przeloty lokalne. Obserwacje żurawi w drugiej połowie roku dotyczyły ptaków gniazdujących na lub wokół powierzchni (tylko 9 i 14 czerwca i 9 września na polach pojawiły się stada nieęgowe – odpowiednio 15, 6 i 6 osobników).

W okresie zimowym (grudzień – luty) na powierzchni zaobserwowano podczas poszczególnych kontroli 7-10 gatunków ptaków. Z ptaków szponiastych dwukrotnie zaobserwowano myszołowa i myszołowa włochatego. Z pozostałych gatunków obserwowano niewielkie grupki kwiczołów, mazurków, czyży, gili i trznadli. Pozostałe gatunki pojawiały się sporadycznie.

W okresie wiosennym obserwowano dwa zjawiska – przylot miejscowych ptaków lęgowych oraz przelot tranzytowy przez określony teren ptaków powracających z zimowisk oddalonych od Polski, których populacje gniazdują na terenach położonych na wschód lub północno-wschód od Polski. Przeloty migracyjne były niezbyt intensywne (podobnie jak jesienne), jednak mocno skoncentrowane – w całym analizowanym okresie przelatywały 49,3 os/h, podczas gdy w trakcie dwóch kontroli marcowych wskaźnik ten wzrósł do 94/150 os/h obserwacji. W tym okresie przez powierzchnię przeleciało ponad 82% wszystkich migrantów jesiennych. Najliczniej stwierdzono migrujące gęsi (białoczelną, zbożową i grupy zaliczane do rodzaju *Anser* sp. Ponadto w drugiej połowie marca zaobserwowano dość intensywny przelot łabędzi krzykliwych, a sporadycznie z nimi łabędzi czarnodziobych. Obserwowane przeloty tranzytowe charakteryzowały się określonym kierunkiem migracji (znaczna część w kierunku północno-wschodnim). W przypadku terenów monitorowanych nie obserwowano tzw. „wąskich gardeł” przelotowych migracji ptaków, co pozwala na stwierdzenie, że ptaki migrowały „szerokim frontem”. Na terenie planowanej inwestycji nie stwierdzono występowania dużych stad żerowiskowych czy odpoczynkowych jakiegokolwiek gatunku. Jedyne stado czajek zaobserwowano w końcu marca, a towarzyszyły im siewki złote. Liczebność żurawi od przylotów w drugiej połowie marca ograniczała się tylko do osobników przygotowujących się do lęgów w okolicy – łącznie około 20 osobników w okresie 20 marca – 24 kwietnia.

W okresie lęgowym łącznie na terenie planowanej inwestycji i w bliskim sąsiedztwie stwierdzono 38 gatunków ptaków (8 gat. niewróblowych – nonpasseriformes, 30 gat. wróblowych – passeriformes) uznanych za lęgowe (tab. 2), a w dalszej odległości (kompleksy leśne, osiedla) wykryto dodatkowo 15 gatunków lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe zalatujących na obszar farmy. Najwięcej gatunków (27) było związanych z zadrzewieniami i zakrzewieniami, roślinnością pasową (aleje, szpalery) oraz strefą brzegową. Z łąkami i nieużytkami (praktycznie występowanie tych siedlisk ograniczało się do małych działek tuż przy zabudowaniach Bięcina i niewielkiego obszaru w sektorze 4 przy młodniku położonym w pobliżu podmokliska) związanych było 5 gatunków (derkacz, skowronek, pliszka żółta, pokląskwa i łożówka). Również 5 gatunków występowało na polach uprawnych (przepiórka, kuropatwa, skowronek, pliszka żółta i potrzuszcz) z siedliskami wodnymi i podmokłymi związane były dwa gatunki (krzyżówka i żuraw) a z osiedlami – pliszka siwa. Łączne zagęszczenie zespołu lęgowego było niskie i wynosiło 78,9 pary /100ha. Gatunkiem dominującym (ponad 5% ugrupowania lęgowego) był skowronek (34,0% ugrupowania) gniazdujący w zagęszczeniu 27 par/100ha (8,1 pary/1km transektu) we wszystkich odkrytych siedliskach – głównie polach uprawnych i fragmentach łąk. Gatunek ten z uwagi bardzo wysokiego udziału w ugrupowaniu lęgowym można uznać za superdominanta. Ponadto

dominantami był również potrzyszcz gniazdujący w podobnych siedliskach co skowronek jednak z udziałem elementów wyniesionych (pojedyncze krzewy, drzewa, linie energetyczne) oraz trznadel i cierniówka związane z strefą brzegową i roślinnością pasową. Udział tych gatunków w ugrupowania wynosił 5,3-8,5 % a zagęszczenie 4,2 -6,8 pary/100ha (1,3 – 2,0 pary/1km transektu. Do subdominantów (2-5% ugrupowania) należało 7 gatunków związanych z siedliskami otwartymi (przepiórka i pokląskwa) lub strefą brzegową lasu, alejami, szpalerami, zadrzewieniami lub zakrzewieniami (kos, kapturka, zięba, kwiczoł i makolągwa). Zagęszczenia osiągnęte przez te gatunki mieściły się w zakresie 1,7 – 3,0 par/100ha (0,5 – 0,9 par/1km transektu), a udział w ugrupowaniu – 2,1 – 3,7 %. Pozostałe gatunki stwierdzane były w liczbie 1-3 par (zagęszczenie: 0,4- 1,3 pary/100ha lub 0,1 – 0,4 pary/km transektu; udział w ugrupowaniu: 0,5 – 1,6%). Ciekawostką faunistyczną był przypadek gniazdowania kruka na słupie energetycznym w sektorze 4 przy transekcji 9. Wszystkie gatunki należały do pospolitych i niezagrożonych.

Do znajdujących się w załączniku 1 Dyrektywy Ptasiej gatunków gniazdujących na powierzchni należał żuraw (1 para na okresowo podmokłym mocno zakrzaczonym mokradle w sektorze nr 4), derkacz (1 para na nieużytkowanym fragmencie łąki przy podmoklisku w sektorze nr 4), lerka (dwie pary – przy kompleksie leśnym w pobliżu północno – wschodniej granicy oraz przy alei w rejonie transektu nr 2) i gąsiorek (3 pary – w pobliżu zabudowań Bięcina, na alei wzdłuż transektu nr 2 oraz w szpalerze krzewów na końcu transektu nr 5.

Poza gatunkami gniazdującymi na samej powierzchni, teren ten był wykorzystywany jako obszar funkcjonalny - głównie jako miejsce żerowania - przez grupę gatunków związanych z osiedlami ludzkimi (bocian biały, sierpówka, jerzyk, jaskółki, kopciuszek, kawki), zbiornikami wodnymi (błotniak stawowy) lub kompleksami leśnymi w bliższej lub dalszej odległości (myszołów, krogulec, siniak, dzięcioł czarny, kruk, wrona siwa, sójka). Teren planowanej inwestycji stanowił część terytoriów żerowiskowych myszołowa (2 pary) gniazdującego w lesie położonym na północ od Bięcina oraz w którymś z zadrzewień na południe od powierzchni, błotniaka stawowego (1 para) polującego regularnie na polach uprawnych oraz krogulca (1 para) związanego również z lasem położonym na północ od Bięcina.

Liczebność bocianów białych była niska – pojedyncze zajęte gniazda stwierdzono tylko w Bięcinie i Damnicy. W pobliżu planowanej inwestycji gniazdowała również 1 para żurawi – na niewielki zbiorniku śródpolnym na południe od torów kolejowych. Z pozostałych gatunków gniazdujących poza powierzchnią a penetrujących regularnie jej obszar należał kruk (1 para) i wrona siwa (1 para) i sójki. Regularnie na powierzchni notowano również jaskółki – dymówki i oknówki oraz jerzyki gniazdujące w osiedlach.

Zgodzić się należy z podsumowaniem zawartym w raporcie, iż uzyskane wyniki wskazują

na niską atrakcyjność dla ptaków obszaru opracowania wynikającą z typowo rolniczego charakteru powierzchni o znacznej przewadze gruntów ornych. Liczniejszy zespół ptaków związany był tylko z zadrzewieniami, strefą brzegową o układami pasowymi (szpalery, aleje) które to struktury roślinności powinny zostać nienaruszone w następstwie planowanej inwestycji. Praktycznie wszystkie gatunki ptaków należały do gatunków pospolitych i niezagrożonych, gniazdujących w zagęszczeniach zbliżonych do zanotowanych na innych analogicznych obszarach w krajobrazie rolniczym środkowej części Pomorza (por. Górski 1988) i innych regionów Polski (Tryjanowski i in. 2009). Również gatunki z zał. 1 Dyrektywy Ptasiej gniazdujące na powierzchni (żuraw, derkacz, lerka, gąsiorzek) lub w jej pobliżu (bocian biały, dzięcioł czarny, błotniak stawowy) należą na Pomorzu do gatunków pospolitych i niezagrożonych. Niemniej jednak w celu minimalizowania potencjalnego negatywnego wpływu planowanej inwestycji na gatunki ptaków związanych z zadrzewieniami za zasadne uznano wprowadzenie warunku, aby drogi dojazdowe, jeśli wykorzystują istniejącą sieć dróg polnych, w miarę możliwości uwzględniały zachowanie alei i szpalerów drzew, drobnych zbiorników i zadrzewień śródpolnych w stanie niezmienionym. Tereny takie powinny być zabezpieczone przed zniszczeniem.

Podczas całego roku na powierzchni i jej bezpośrednim sąsiedztwie zaobserwowano 8 gatunków ptaków szponiastych. Zdecydowanie najliczniejszym gatunkiem był myszołów, notowany w ciągu całego roku (frekwencja: 93%). W sąsiedztwie terenu farmy gniazdowały 2 pary. Ptaki te były obserwowane wielokrotnie w ciągu poszczególnych liczeń stąd wynika, że najintensywniej penetrowały całą powierzchnie polując na gryzonie lub przelatując na trasie żerowisko – miejsce odpoczynku/gniazdo. Drugim gatunkiem często spotykanym był błotniak stawowy. Na terenie farmy był obserwowany w pierwszym sezonie od rozpoczęcia badań w czerwcu do końca sierpnia, natomiast w drugim roku stwierdzono go tylko raz – podczas ostatniej kontroli majowej (ogólna frekwencja - 30%). Należy zakładać że przynajmniej w pierwszym roku badań para gniazdowała na którymś z mokradeł oddalonych o ponad 2km od granic powierzchni (wszystkie potencjalne siedliska lęgowe w promieniu do 2km zostały spenetrowane w 2009 i 2010 roku bez pozytywnych rezultatów. Ptaki z tej pary również penetrowały i polowały na gryzonie na całym obszarze. Liczba stwierdzeń była jednak czterokrotnie niższa niż myszołowów. Ostatnim regularnie spotykanym gatunkiem był krogulec gniazdujący w lesie przylegającym do Bięcina od strony północnej a nieregularnie (stwierdzony podczas 6 liczeń) odwiedzającym teren farmy gdzie polował na drobne ptaki wróblowate. Wszystkie pozostałe gatunki – kania ruda, błotniak łąkowy, jastrząb, myszołów włochaty i pustułka odnotowane były tylko podczas pojedynczych kontroli w związku z czym stwierdzenia te należy uznać za dotyczące osobników przelotnych lub zalatujących sporadycznie.

W zakresie oceny wpływu planowanej inwestycji na chiropterofaunę stwierdzono w raporcie, co następuje.

W wyniku prac terenowych wykryto łącznie występowanie 5 gatunków nietoperzy:

- nocka Natterera *Myotis nattereri* (Kuhl, 1817).
- karlika malutkiego *P. pipistrellus* (Schreber, 1774),
- karlika większego *Pipistrellus nathusii* (Keyserling et Blasius, 1839),
- borowca wielkiego *Nyctalus noctula* (Schreber, 1774),
- gacka brunatnego *Plecotus auritus* (Linnaeus, 1758).

W rejonie projektowanej lokalizacji farmy wiatrowej obserwowano więc regularnie głównie 3 gatunki nietoperzy: oba gatunki karlików (*P. pipistrellus* i *Pipistrellus nathusii*) i borowca wielkiego *Nyctalus noctula*. Gacek brunatny *Plecotus auritus* został odkryty dopiero wiosną 2010 roku – jest gatunkiem dość trudnym do wykrycia za pomocą detektora, gdyż jego sonar i emitowane ultradźwięki mają bardzo krótki zasięg. Poza tym emisja ultradźwięków jest przerywana podczas polowania - po wykryciu ofiary sonarem gacki atakują następnie ofiary posługując się tylko słuchem (gacek słyszy żerowanie owadów, ich poruszanie się po podłożu i oczywiście trzepot skrzydeł) oraz wzrokiem. Mimo tego, iż chiropterofauna badanego obszaru wzbogaciła się wiosną o jeszcze jeden nowy gatunek, to jednak łączna liczba stwierdzonych gatunków i związana z tym bioróżnorodność zespołu nietoperzy pozostała nadal dość uboga w odniesieniu do innych rejonów Pomorza. Wszystkie obserwacje nietoperzy mieszczące się w obrębie granic obszaru inwestycji dotyczyły wyłącznie rejonów alei śródpolnej pomiędzy Bięcinem a Karzniczką w rejonie punktu nasłuchu detektorowego P8 oraz poza farmą wiatrową, przy granicy obszaru inwestycji, także wzdłuż tej samej alei w pobliżu torów kolejowych. Skrajnie uboga była również populacja zimującej chiropterofauny rejonu projektowanej lokalizacji Farmy Wiatrowej „Bięcino”, gdzie stwierdzono raptem 2 gatunki nietoperzy (karlika malutkiego i nocka Natterera). 2 osobniki karlika malutkiego znaleziono w grudniu, w szopie między deskami ściany w budynku położonym na skraju Bięcina, w pierwszym gospodarstwie od strony szosy prowadzącej do wsi z kierunku Słupska. Natomiast szczątki (skrzydeł), należące do nocka Natterera *Myotis nattereri* (1 osobnik), znaleziono pod wiaduktem kolejowym na drodze polnej między Bięcinem a Karzniczką. Odnalezione dwa potencjalne zimowiska znajdują się poza obszarem inwestycji, z dala od najbliższych turbin wiatrowych. Zimowiska zlokalizowano w obrębie wsi Bięcino oraz przy wiadukcie kolejowym koło Karzniczki. Liczba gatunków nietoperzy oraz ich liczebność, które stwierdzono na obszarze projektowanej lokalizacji Farmy Wiatrowej „Bięcino”, wskazuje na bardzo niską bioróżnorodność chiropterofauny badanego obszaru. W związku ze stwierdzeniem przemieszczania się nietoperzy wzdłuż przydrożnej alei drzew biegnącej z Bięcina do Karzniczki za zasadne uznano nałożenie warunku zachowania co najmniej 200 m strefy buforo-

wej po obydwu stronach drogi brukowej Bięcino – Karzniczka w odniesieniu do elektrowni EW 11 i EW 12, przy czym jeżeli ww. warunek nie mógłby być spełniony ze względów projektowych, od dnia uruchomienia siłowni wiatrowych EW 7, EW 11, EW 12, należy okresowo wyłączać siłownie wiatrowe EW 7, EW 11, EW 12 w okresie od 1 lipca do 31 października każdego roku funkcjonowania elektrowni wiatrowych podczas bezdeszczowych nocy, kiedy prędkość wiatru na wysokości gondol wskazanych elektrowni wiatrowych spadnie do prędkości poniżej 6 m/s. Ponadto jako warunek zasadne jest utrzymanie istniejących zadrzewień i szpalerów drzew na terenie inwestycji i zapobieganie powstawania nowych zadrzewień i zakrzewień, zwłaszcza o charakterze ciągłym na gruntach dzierżawionych przez inwestora, w tym przy drogach dojazdowych do elektrowni wiatrowych.

W ślad za organem uzgadniającym organ prowadzący przedmiotowe postępowanie za zasadne uznaje nałożenie warunków odnoszących się do prowadzenia monitoringu porealizacyjnego oraz wykonania analizy porealizacyjnej, co wynika z dużego potencjalnego zagrożenia inwestycji takich jak farmy wiatrowe dla awifauny i chiropterofauny.

Organ uznaje wiarygodność i moc dowodową przedstawionego raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko z poniższych względów. Jako bardzo wysokie należy ocenić kwalifikacje osób przygotowujących ten dokument. Stanowiący załącznik 4 do raportu - Raport z inwentaryzacji przyrodniczej dla inwestycji polegającej na budowie zespołu elektrowni wiatrowych Bięcino w gminie Damnica sporządzony został przez:

- 1) Joannę Kaszewską – Mejer (kierunek biologia, specjalność botanika – co potwierdza znajdująca się w aktach sprawy kopia dyplomu ukończenia studiów), przy czym załącznik A do powyższej części raportu wymienia 7 projektów, w których brała ona udział, co wskazuje na jej doświadczenie w tym zakresie,
- 2) Michał Jaśkiewicz (kierunek ochrona środowiska w zakresie ochrona i kształtowanie środowiska geograficznego - co potwierdza znajdująca się w aktach sprawy kopia dyplomu ukończenia studiów) przy czym załącznik A do powyższej części raportu wymienia 4 projekty, w których brał on udział, co wskazuje na jego doświadczenie w tym zakresie.

Stanowiący załącznik do raportu „Raport z inwentaryzacji entomofauny dla inwestycji polegającej na budowie zespołu elektrowni wiatrowych Bięcino w gminie Damnica” został wykonany przez Annę Haplicznik, Roberta Laseckiego i Roberta Szmigiela, przy czym Robert Lasecki (kierunek biologia - co potwierdza znajdująca się w aktach sprawy kopia dyplomu ukończenia studiów), według załącznika A do powyższej części raportu wymienia 4 projekty, w których brał on udział, co wskazuje na jego doświadczenie jako entomologa.

Będący załącznikiem do raportu „Raport z monitoringu awifauny farmy wiatrowej Bięcino” został opracowany przez dr. Jacka Antczaka. Jak wskazano w dołączonym do powyższego

opracowania dokumencie odnoszącym się do jego wykształcenia, jest on doktorem nauk biologicznych o specjalności ornitologia. W odniesieniu do jego doświadczenia w powyższym dokumencie wskazano, iż jest on autorem lub współautorem 50 oryginalnych publikacji naukowych oraz rozdziałów w monografiach i czasopismach polskich i międzynarodowych, między innymi współautorem planu ochrony Słowińskiego Parku Narodowego/2001, inwentaryzacji ornitologicznej obszaru Ramsar "Słowiński Park Narodowy"/2007, planów 4 rezerwatów przyrody/2007-2011, operatów faunistycznych 3 gmin w województwie zachodniopomorskim/2002-2005, uczestnikiem w Monitoringu Ptaków Polski (GIOŚ) - MPPL (Koordynator regionalny)/od 2003, w Monitoringu Gatunków Rzadkich (GIOŚ) - łabędź krzykliwy i mewa czarnogłowa/ od 2005, w Monitoringu Zimujących Ptaków Wodnych (GIOŚ) - MZPW (Koordynator regionalny)/od 2011.

Stanowiący załącznik do raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko dokument pt.: „Raport i ocena potencjalnego oddziaływania projektowanej lokalizacji Farny Wiatrowej „Bięcino” na nietoperze” został opracowany przez Roberta Kościów. Jak wynika z przedłożonego dokumentu, ekspert ten jest z wykształcenia biologiem środowiska lądowego, autorem lub współautorem 16 publikacji z zakresu ściśle powiązanego z jego wykształceniem, a ponadto autorem lub współautorem 13 waloryzacji przyrodniczych, ocen oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji i monitoringów przyrodniczych.

Podkreślenia również wymaga to, iż aktualność danych zawartych w raporcie (inwentaryzacja wykonana między innymi w ostatnim roku) wskazuje na jej zgodność z aktualnym stanem faktycznym, co dodatkowo wpływa na wiarygodność i moc dowodową przedstawionego raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Odnosząc się do kwestii nieuwzględnienia warunku dotyczącego malowania konstrukcji elektrowni, nałożonego w postanowieniu organu uzgadniającego, wskazać należy, co następuje. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku jako proponowany warunek wskazał „do malowania konstrukcji elektrowni należy zastosować kolor matowej bieli na przejściu od jasnoszarego w górnych partiach konstrukcji (kolor ten w największym stopniu powoduje zanik elektrowni w krajobrazie) oraz ewentualnie odcieni zieleni u podstawy wieży (zabieg ten zmniejszy kontrast elektrowni na tle roślinności)” Z powyższym warunkiem organ nie może się zgodzić, a tym samym transponować go do sentencji niniejszej decyzji. Po pierwsze organ uzgadniający zaproponowanego warunku nie uargumentował w uzasadnieniu wydanego rozstrzygnięcia. Po drugie nie można się zgodzić, iż zastosowanie koloru matowej bieli na przejściu od jasnoszarego w górnych partiach konstrukcji mogłoby spełnić przyjęte przez organ założenie, iż kolor ten spowoduje w największym stopniu zanik elektrowni

w krajobrazie. Cel taki mógłby zostać spełniony tylko i wyłącznie przy przyjęciu założenia, iż górne partie konstrukcji elektrowni (skrzydła turbiny) są elementem nieruchomym, podczas gdy tak nie jest. Natomiast ewentualne zastosowanie odcieni zieleni u podstawy wieży, jakkolwiek jest zabiegiem mającym na celu zmniejszenia kontrastu elektrowni na tle roślinności, to jest również zabiegiem, który poprzez zmniejszenie widoczności tych elementów konstrukcji turbiny zwiększy ryzyko kolizji ptaków, co w żadnym wypadku nie może zostać uznane za wskazane.

Organ nie zgadza się z nałożonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku warunkiem dotyczącego rozpoczęcia realizacji inwestycji przed okresem lęgowym ptaków, tj. przed 1 marca, co ma wyeliminować możliwość niszczenia lęgów ptaków związanych z krajobrazem rolniczym. Biorąc pod uwagę bardzo duży teren inwestycji i bardzo szeroki jej zakres, należy uznać, że warunek taki nie zapewni ochrony lęgów ptaków związanych z krajobrazem rolniczym, gdyż wystarczyłoby, aby inwestor gdziekolwiek na danym terenie rozpoczął inwestycję, by warunek ten wypełnić, a poza tym uniemożliwiłoby w ogóle realizację planowanej inwestycji.

Odnosząc się do zaproponowanych w opinii Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku, uznać należy, iż nie jest zasadne zawarcie wszystkich proponowanych warunków w sentencji przedmiotowej decyzji. Organ uwzględnia pierwszy warunek proponowany przez organ opiniujący w postaci: „Należy zastosować proekologiczne technologie prac budowlanych” (pkt I. 2. 26 sentencji decyzji). Punkt 2 w brzmieniu „Należy dobrać takie parametry techniczne elektrowni, aby nie było przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w istniejącej i planowanej zabudowie mieszkaniowej.” organ uwzględnia częściowo (pkt I.3.8). Uznać należy, iż w pełni zasadne jest dobranie takich parametrów technicznych elektrowni, aby nie było przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w istniejącej zabudowie, jednak brak jest podstaw do nałożenia takiego warunku w odniesieniu do planowanej zabudowy, co wynika z tego, iż organ prowadzący postępowanie ma obowiązek odnieść się do aktualnego stanu faktycznego, a nie stanu hipotetycznego, który może zaistnieć w przyszłości. Proponowany przez organ opiniujący pkt 3 został uwzględniony i zawarty w pkt. II.1 sentencji decyzji, który zaproponowany został również przez organ współdziałający – Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Uznać należy, iż obowiązujące przepisy prawne nie zawierają podstawy prawnej przyznającej organom inspekcji sanitarnej kompetencji do określania warunków w wydanej opinii w toku postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Gdyby nawet przyjąć, że w opinii organ może zawrzeć takie zalecenia, to uznać również należy, iż zalecenia takie ingerują w kompetencje do nakładania warunków w odniesieniu do powyższych kwestii, które są zastrzeżone dla regionalnego dyrektora ochrony środowiska jako organu ochrony środowiska.

Mając na uwadze, że art. 81 ust. 2 ustawy ooś stanowi „Jeżeli z oceny oddziaływania

przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.”, organ stwierdza, iż w powyższym zakresie postępowanie zostało przeprowadzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, który w wydanym postanowieniu uzgadniającym stwierdził, iż planowane przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, a tym samym Wójt Gminy Damnica nie znajduje podstaw do wydania decyzji odmawiającej zgody na realizację przedsięwzięcia. Wynika to również z następującej oceny zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie – potwierdzającej wniosek, że brak jest takiego oddziaływania. Poszczególne elektrownie wiatrowe zostały wyznaczone poza obszarami Natura 2000. Najbliższym regionalnym korytarzem ekologicznym jest dolina rzeki Łupawy, stanowiąca jednocześnie obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty „Dolina Łupawy” PLH220036 – korytarz ten przebiega w odległości 3 km od planowanego zespołu elektrowni wiatrowych „Bięcino”. Korytarz ten umożliwia i stymuluje migrację zwierząt (przede wszystkim ryb, ptaków związaną ze środowiskiem wodnym i z terenami podmokłymi, niektórych ssaków itp.) oraz przemieszczanie się diaspor roślin. Ma tam także miejsce transport materii nieożywionej (woda w rzece, rumowisko wleczone i zawieszane), a formy dolinne modyfikują lokalną cyrkulację atmosferyczną. Wskazać również należy, iż teren planowanej inwestycji nie jest objęty inną formą ochrony przyrody wymienioną w art. 6 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy o oś „Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012 oraz dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin.” Organ tutejszy prowadzący postępowanie dla wymienionego wyżej zamierzenia inwestycyjnego stwierdził zgodność lokalizacji planowanej inwestycji z ustaleniami uchwały nr XLVIII/331/10 Rady Gminy Damnica z dnia 21 kwietnia 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w gminie Damnica – w obrębach Bięcino i Karzniczka. Planowane przez inwestora elektrownie wiatrowe, elementy infrastruktury technicznej oraz drogi w pełni pokrywają się z przewidzianym w powyższym akcie (w części tekstowej – ustaleniach ogólnych i szczegółowych oraz części graficznej) przeznaczeniem terenu. Tym samym brak jest podstaw do wydania decyzji negatywnej w sprawie.

Inwestycja objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego uchwalonego **Uchwałą Nr XLVIII/331/10 Rady Gminy Damnica z dnia 21 kwietnia 2010 r.** w granicach działek:

1. obręb Bięcino: 24, 28, 29, 34, 35, 36/1, 36/2, 55 (częściowo), 162, 163, 182, 184, 186, 189, 198, 200, 201, 202, 203, 204, 205 (częściowo), 255, 256;
2. obręb Karzniczka: 15, 16, 17.

Przedmiotem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – **Uchwały Nr XLVIII/331/10 Rady Gminy Damnica z dnia 21 kwietnia 2010r.** – jest przeznaczenie terenów

o funkcji rolniczej na lokalizację elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą techniczną oraz układ komunikacyjny i wprowadzenie zakazu zabudowy na terenach rolniczych.

Pozostałe tereny (tzn. część działek 205 i 55 obr. Bięcino), na których planowana jest inwestycja nie są objęte żadnym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Zawiadomieniem z dnia 12 września 2013 r., znak IB.6220.7.2012, Wójt Gminy Damnica zawiadomił strony postępowania o prawie wypowiedzenia się o zebranych dowodach oraz zgłoszonych w toku postępowania żądaniach w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. W wyznaczonym terminie żadna ze stron nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

W tym stanie faktycznym i prawnym orzeczono jak w sentencji decyzji.

P o u c z e n i e

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Słupsku za pośrednictwem Wójta Gminy Damnica, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Niniejsza decyzja nie zastępuje innych decyzji administracyjnych wymaganych przepisami prawa, w szczególności zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów oraz zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków roślin lub zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Opłatę skarbową za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pobrano na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2006r. Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.)

Za wydanie niniejszej decyzji opłatę skarbową w kwocie 205 zł. (słownie dwieście pięć złotych) wpłacono na konto Urzędu Gminy w Damnicy dnia 27 czerwca 2012 roku

Załączniki:

1. Charakterystyka przedsięwzięcia.

Otrzymują:

1. EWG Elektrownie Wiatrowe sp. z o.o. S.K.A.
ul. Okrzei 17
59-220 Legnica,
2. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 K.p.a
3. a/a.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
2. Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku
3. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Słupsku

PP.6220.7.2012

**Załącznik nr 1 do decyzji PP.6220.7.2012
z dnia 31.10.2013 roku**

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie Zespołu elektrowni wiatrowych „Bięcino” z infrastrukturą towarzyszącą w obrębach Bięcino i Karzniczka gm. Damnica.

Przedmiotem przedsięwzięcia jest budowa zespołu elektrowni wiatrowych, składającego się z następujących, podstawowych elementów:

- a) maksymalnie 13 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 39 MW, do 3 MW każda, posadowionych na żelbetonowych fundamentach i wyposażonych w platformy montażowe o utwardzonej nawierzchni,
- b) drogi dojazdowe łączące elektrownie wiatrowe z drogami publicznymi, przebudowywane drogi leśne, gminne, powiatowe i wojewódzkie oraz zjazdy z tych dróg,
- c) stacja elektroenergetyczna GPO >Bięcino< SN/110 kV wraz z niezbędnymi budynkami technologicznymi,
- d) kablowa (podziemna) sieć elektroenergetyczna SN łącząca elektrownie wiatrowe z abonencką stacją elektroenergetyczną GPO,
- e) kablowa (podziemna) sieć telekomunikacyjna łącząca elektrownie wiatrowe z ośrodkiem automatycznego sterowania ich pracą,

Projektowane turbiny wiatrowe należy posadzić na terenie działek:

- 28, 36/1, 36/2, 163, 184, 198, 200, 203, 204 obręb geodezyjny Bięcino;
- 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka.

W przedmiotowej inwestycji omiatanie związane z pracą turbin, może wystąpić na terenie działek:

- 29, 34, 35, 202 – obręb geodezyjny Bięcino.

Projektowany GPZ należy zlokalizować na działce nr 36/1 obręb Bięcino, gm. Damnica.

Infrastruktura drogowa (tj. drogi dojazdowe, place montażowe, drogi przebudowywane) należy realizować na terenie działek:

- 24, 28, 36/1, 36/2, 55, 162, 163, 182, 184, 186, 189, 198, 200, 201, 203, 204, 205, 255, 256 obręb geodezyjny Bięcino;

- 15, 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka.

Projektowane linie kablowe SN ze światłowodem należy zlokalizować na terenie działek obrębów ewidencyjnych:

- 28, 36/1, 36/2, 55, 162, 163, 182, 184, 189, 198, 200, 201, 203, 204, 255, 256 obręb geodezyjny Bięcino;
- 15, 16, 17 obręb geodezyjny Karzniczka.

W ramach projektowanego przedsięwzięcia przewiduje się zastosowanie turbin spełniających następujące parametry:

- 1) maksymalna moc do 3 MW (każda),
- 2) maksymalna wysokość przy najwyższym położeniu łopaty wirnika do 170 +/- 5 %, w tym wieża do 120 m +/- 5%.
- 3) maksymalna moc akustyczna na poziomie, który nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami prawa ochrony środowiska, na granicy obszarów zabudowy mieszkaniowej lub innej przeznaczonej na stały pobyt ludzi oraz na granicy takich obszarów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto wszystkie elektrownie będą spełniały następujące wymagania:

- oznakowanie przeszkody lotniczej (zewnętrzne końce śmigieł pomalowane w 5 pasów, o jednokrotnej szerokości, prostopadłych do osi śmigła, pokrywających 1/3 długości śmigła – 3 pasy czerwone lub pomarańczowe i 2 białe);
- konstrukcja wieży stalowa – rurowa, segmentowa, pełnościenna;
- konstrukcja elektrowni w kolorze białym lub szarym (ujednolicona kolorystyka całego parku elektrowni);
- zakaz umieszczania reklam, za wyjątkiem oznaczeń (logo) producenta lub inwestora, bądź właściciela urządzeń.
- Łącznie, na potrzeby realizacji zespołu elektrowni wiatrowych „Bięcino”, pod fundamenty, drogi dojazdowe i serwisowe, związane z eksploatacją elektrowni wiatrowych, przeznaczony jest teren o powierzchni ok. **6,5 ha**. Do powierzchni tej nie wliczono tymczasowych dróg i dojazdów, które po zakończeniu budowy farmy wiatrowej ulegną likwidacji lub zostaną zagospodarowane jako grunty rolne lub leśne.
- Planuje się, że powierzchnia utwardzona, przewidywana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację pojedynczej elektrowni wiatrowej, łącznie z obszarem zabudowy drogami dojazdowymi i placami montażowymi wynosić będzie około 4800 m².
- Tereny planowanej stacji abonenckiej GPO „Bięcino” zajmie powierzchnię maksymalnie 1,0 ha

w nieprzekraczalnych liniach zabudowy.

- Szerokość dróg dojazdowych będzie wynosiła ok. 6 m w liniach rozgraniczających. Połączenia kablowe między projektowanymi elektrowniami wiatrowymi, a stacją GPO zostaną wykonane doziemnie i tym samym nie będą powodowały konieczności wyłączenia gruntów z użytkowania.

Energia elektryczna produkowana w wyniku wykorzystania energii kinetycznej wiatru w elektrowniach wiatrowych o maksymalnej mocy do 3 MW każda, podziemnymi kablami elektroenergetycznymi średniego napięcia przesłana zostanie do planowanych stacji GPO „Bięcino”.

Transformatory stacji umożliwią zmianę napięcia na poziom 110 kV, które jest odpowiednie do przesyłania energii elektrycznej na duże odległości.

W ramach budowy stacji transformatorowej i wprowadzenia kabla SN zostaną wykonane:

- transformatory mocy posadowione na żelbetowych fundamentach;
- urządzenia kompensacji mocy biernej,
- aparatura łączeniowa posadowiona na zewnętrznych konstrukcjach wsporczych;
- infrastruktura elektroniczna, która znajdować się będzie w budynku kontenerowym;
- drogi dojazdowe oraz zjazdy;
- sieć kanalizacji odwodnienia stanowisk transformatorów z systemem odolejenia;
- instalacja uziemienia i ochrony odgromowej stacji;
- systemy zabezpieczeń i automatyki stacji;
- system łączności (światłowodowej);
- oświetlenie zewnętrzne terenu stacji;
- niwelacja, odwodnienie i ogrodzenie terenu stacji;
- zazielenienie terenu stacji i posadzenie zieleni ochronnej.

Energia elektryczna uzyskana w wyniku pracy elektrowni wiatrowych przesłana zostanie kablami SN do planowanej stacji GPO „Bięcino” skąd zostanie przesłana do sieci elektroenergetycznej.

Technologia wytwarzania energii elektrycznej z wykorzystaniem siłowni wiatrowych i oddawania tej energii do sieci oparta jest na następujących przemianach i zjawiskach:

- aerodynamicznej, tj. przemianie energii niesionej przez wiatr na ruch obrotowy wirnika (łopaty, śmigła siłowni);

- elektromagnetycznej, tj. zamianie energii mechanicznej (ruch obrotowy wirnika) na energię elektryczną (generator prądotwórczy);
- elektroenergetycznej, tj. przemianie i dopasowaniu elektrycznym (napięciowym, częstotliwościowym i fazowym) do sieci odbierającej (np. stacja transformatorowa GPO) oraz na przesyłanie energii linią elektroenergetyczną do sieci.

Siłownia wiatrowa składa się z wieży stalowej o konstrukcji rurowej lub segmentowej i głowicy – gondoli wyposażonej w generator prądu, silnik ustawiający wirnik w kierunku wiatru, urządzenie tłumiące drgania własne oraz w elektroniczne zabezpieczenia. Piasta z łopatomi wirnika jest wykonana z tworzyw sztucznych stosowanych w konstrukcjach lotniczych. Każda z łopat śmigła siłowni skręcana jest indywidualnie, w taki sposób, by utrzymywane były optymalne warunki pracy, uwzględniające aktualny napór wiatru.

Sterowanie pracą siłowni odbywa się automatycznie. W systemie sterowania programowane są parametry powodujące odłączenie siłowni zależnie m.in. od czasu trwania przekroczenia ustalonego progu granicznego prędkości wiatru, przy zwarciach, jak też przy wyładowaniach elektrycznych, przerwach na liniach przesyłowych, czy też innych awariach.

Montaż elektrowni odbywa się w miejscach ich posadowienia z gotowych elementów (odcinki słupa nośnego, śmigła, gondola), przy pomocy dźwigu. Elektrownie posiadają będą monolityczne, żelbetowe fundamenty.

Elektrownie wiatrowe są urządzeniami bezobsługowymi. W celu prawidłowego funkcjonowania oraz nadzoru eksploatacyjnego elektrownia wiatrowa będzie posiadać infrastrukturę telekomunikacyjną (sieć podziemnych kabli optotelekomunikacyjnych ułożonych równolegle do kabli elektroenergetycznych). Dla potrzeb wymiany danych między poszczególnymi elektrowniami, abonencką stacją elektroenergetyczną GPO „Bięcino”, a systemami dyspozytorskimi energetyki, zbudowana zostanie sieć teleinformatyczna, umożliwiająca transmisję danych (światłowód).

Elektrownie wiatrowe przewidziane do zastosowania w zespole „Bięcino” będą siłowniami najnowszego typu, charakteryzującymi się niską prędkością obrotową śmigieł i w związku z tym jednym z najniższych współczynników generowanego hałasu.

Stacja transformatorowa GPO „Bięcino” SN/110 kV, planowana do realizacji w ramach przedsięwzięcia, objęta będzie strefą wyłączoną z użytkowania – teren ogrodzony.

Projekt stacji elektroenergetycznej GPO przewiduje zastosowanie typowych rozwiązań technicznych oraz urządzeń wysokiej jakości, wykorzystywanych powszechnie w tego typu obiektach.

Na elementy projektowanej stacji elektroenergetycznej składać się będą m.in.: transformator, układy separacji i kanalizacji deszczowej, budynek rozdzielni i nastawni, układy kompensacji mocy biernej, drogi dojazdowe, aparatura łączeniowa, układy uziemienia i telekomunikacji. W granicach terenu stacji wybudowane również zostaną linie kablowe SN wraz ze światłowodami i siecią uziemienia. Stacje transformatorowe zostaną podłączone do kanalizacji sanitarnej a w przypadku braku możliwości wykonania przyłącza zastosowane zostaną zbiorniki bezodpływowe lub toalety przenośne typu toi toi. W dwóch ostatnich przypadkach, ścieki komunalne odbierane będą przez firmę posiadającą stosowane uprawnienia.

Działki przeznaczone do zabudowy stacji transformatorowych usytuowane są na terenie pozbawionym kanalizacji deszczowej. System odwodnienia stanowiska transformatora obejmie:

- studzienkę kontrolną z żelbetowych kręgów;
- osadnik z żelbetowych kręgów;
- separator koalescencyjny;
- studzienkę poboru prób;
- odprowadzenie do studzienki chłonnej.

Stacja transformatorowa zostanie podłączona do kanalizacji sanitarnej a w przypadku braku możliwości wykonania przyłącza zastosowany zostanie zbiornik bezodpływowy lub toalety przenośne typu toi toi. W dwóch ostatnich przypadkach, ścieki komunalne odbierane będą przez firmę posiadającą stosowane uprawnienia.

Wewnętrzny układ dróg, powiązanych z drogami publicznymi, będzie umożliwiał dojazd do elektrowni wiatrowych i do abonenckiej stacji transformatorowej służbom techniczno-konserwacyjnym. Drogi będą miały nawierzchnię utwardzoną, w pasach o szerokości ok. 6 m (z poszerzeniami w rejonach łuków i skrzyżowań).

Generalnie przewiduje się przebieg dróg dojazdowych po istniejących trasach dróg lokalnych, nowe drogi zostaną wytyczone jedynie przy braku możliwości dojazdu drogami istniejącymi. Część istniejących dróg powiatowych i gminnych wymagać będzie przebudowy, która polegać będzie na ich poszerzeniu w celu uzyskania nawierzchni o szerokości min. 6 m oraz wzmocnieniu istniejącej nawierzchni.

Tereny posadowienia elektrowni wiatrowych oraz dróg dojazdowych i placów montażowych zostaną rozpoznane badaniami geotechnicznymi gruntu.

Linie kablowe średniego napięcia (SN) układane będą w wykopach o głębokości ok. 1,2 m w obrębie użytków rolnych i ok. 1,1 m na pozostałych terenach (pas drogowy itp.) oraz o szerokości ok. 50-80 cm. Kable (wraz z kablem uziemiającym) i światłowód będą umieszczone wykonanej z innych właściwych materiałów izolacyjnych.

Dla ułożenia projektowanej linii kablowej SN wykopy na terenach o małym zagęszczeniu uzbrojenia podziemnego przewiduje się wykonać przy wykorzystaniu sprzętu mechanicznego. Na terenach o bogatej infrastrukturze oraz w pobliżu drzew wykopy będą realizowane przy wykorzystaniu „mikromaszyn” budowlanych (specjalistyczne minikoparki do kopania wąskiego rowu dla ułożenia kabli, ręczne zagęszczarki gruntu typu „stopa”), ręcznie lub inną metodą zapewniającą minimalizację rozmiaru wykopów. Drzewa rosnące w pobliżu wykopu będą chronione przez zastosowanie mat słomianych lub siatek ochronnych.

Ułożenie elektroenergetycznych linii kablowych w gruncie można również wykonać za pomocą pługa (tzw. metodą płuzenia).

W przypadku lokalizacji linii elektroenergetycznej metodą płuzenia jej lokalizacja w gruncie polega na wyorywaniu bruzdy i lokalizacji kabla bezpośrednio w ziemi, za pomocą specjalnej konstrukcji pługa. Bruzda wykonana przez pług jest relatywnie niewielka (porównując do rozmiaru wykopów przy metodzie opisanej wcześniej). Stosowanie tej metody nie wiąże się z silnym naruszeniem struktury podłoża oraz z powstaniem urobku. Bruzda likwidowana jest zasypką, a pokrywa glebowa jest rekultywowana. Metodę tą stosuje się przede wszystkim na obszarach, na których nie znajduje się infrastruktura podziemna.

Skrzyżowania z drogami utwardzonymi oraz ciekami zostaną wykonane metodą przewiertu sterowanego lub przecisku, lub inną metodą uzgodnioną z właściwym organem (dla dróg - przez zarządcę drogi). Masy ziemi z wykopów zostaną zużytkowane na miejscu. Ewentualny ich nadmiar zostanie wywieziony. Nie przewiduje się odwodnienia wykopów.